

සිංහල නවකථාවෙන් නිරූපිත විවාහය

(ක්‍රි. ව. 1904 සිට 1944 දක්වා)

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ පශ්චාද් උපාධි පීඨයෙහි
දර්ශනපති උපාධි පරීක්ෂණය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා
ඉදිරිපත් කෙරෙන පර්යේෂණ නිවන්ධය

කේ. එ. ජේ. පී. කේ. මැදවත්ත
ලේඛනාරූඪ අංකය **GS/HU/95/96**
සිංහල සහ ජනසන්නිවේදන අධ්‍යයනාංශය
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය
2000

පර්යේෂකයාගේ ප්‍රකාශය

සිංහල නවකථාවෙන් නිරූපිත විවාහය (ක්‍රි.ව. 1904 සිට 1944 දක්වා) නමැති මේ නිබන්ධය, මා විසින් ස්වාධීන ව පර්යේෂණය කරනු ලැබ සම්පාදනය කරන ලද්දක් බව සහතික කරමි.

මෙයට

අත්සන

කේ.ඒ.ජේ.පී.කේ. මැදවත්ත

31. 08. 2000

උපදේශකවරුන්ගේ ප්‍රකාශය

සිංහල නවකථාවෙන් නිරූපිත විවාහය (ක්‍රි.ව. 1904 සිට 1944 දක්වා) නමැති මේ නිබන්ධය, අපගේ උපදේශකත්වය යටතේ කේ.ඒ.ජේ.පී.කේ. මැදවත්ත මහත්මිය විසින් ස්වාධීන ව පර්යේෂණය කරනු ලැබ සම්පාදනය කරන ලද්දක් බව සහතික කරමු.

මෙයට

1. අත්සන

මහාචාර්ය සුනිල් ආචියරත්න
(සිංහල හා ජනසන්නිවේදන අධ්‍යයනාංශය)

2. අත්සන

ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය බී.ඒ. ටෙනිසන් පෙරේරා
(සමාජ හා මානව විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය)

31. 08. 2000

කෘතඥතා

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ දර්ශනපති උපාධි පරීක්ෂණයෙහි එක් අවශ්‍යතාවක් සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා මේ නිබන්ධය ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

මේ වනාහි දර්ශනපති උපාධි පරීක්ෂණයෙහි තෙ වැනි කඩඉම යි. පළමු කඩඉම වූයේ පර්යේෂණ ක්‍රමවිද්‍යාව, සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍යය සහ නූතන සිංහල සාහිත්‍යය පිළිබඳ ප්‍රශ්න පත්‍ර තුනකට පිළිතුරු සැපයීම යි. අනතුරු ව මේ නිබන්ධන මාතෘකාව තෝරා ගත් අතර එම පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයට අදාළ වූ සම්මන්ත්‍රණ පත්‍රිකාත්‍රයක් ඉදිරිපත් කිරීම දෙ වැනි කඩඉම විය. පශ්චාත් උපාධි පීඨාධිපති, මානව ශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන මණ්ඩලයෙහි සභාපති ඇතුළු විද්වත් මණ්ඩලයක් ඉදිරියෙහි එකී සම්මන්ත්‍රණ පත්‍රිකා ඉදිරිපත් කිරීමෙන් එම කඩඉම සමතික්‍රමණය කිරීමට හැකි විය. මේ සපිරෙන්නේ තෙ වැනි කඩඉම යි. එනම්, "සිංහල නවකථාවෙන් නිරූපිත විවාහය" (ක්‍රි. ව. 1904 සිට 1944 දක්වා) යන මාතෘකාව යටතේ වචන තිස් දහසකින් යුක්ත පර්යේෂණ නිබන්ධයක් සම්පාදනය කිරීම යි.

මේ කාර්යයෙහි ලා කුලුණුබර සිතින් අවවාද අනුශාසනා කරමින් මා දිරිමත් කළ සද්ජනයෝ බොහෝ වෙත්. ඔවුන් අතරින් පළමු කොට සිහිපත් කළ යුතු ව ඇත්තේ ශාස්ත්‍ර පීඨාධිපති සහ මානව ශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන මණ්ඩලයෙහි සභාපති වශයෙන් කටයුතු කරමින් මේ නිබන්ධයෙහි අකුරක් නැර කියවා සදොස් තැන් නිදොස් කොට යහමඟ පෙන්වූ මහාචාර්ය තිස්ස කාරියවසම් ඇදුරුතුමාණෝ ය. සිංහල සහ ජනසන්නිවේදන අධ්‍යයනාංශ ප්‍රධාන මහාචාර්ය රත්න විජේතුංගයෝ වෘත්තීය ඇලීම් බැඳීම්වලින් හැකිතාක් දුරට මා නිදහස් කරමින් නිරන්තර ව මේ සඳහා දිරි දුන්හ. පර්යේෂණ කාර්යය ආරම්භයේ දී උපදේශකවරුන් ලෙස කටයුතු කළ මහාචාර්ය විමල් විජේරත්න සහ ආචාර්ය දම්මික දිසානායක යන විද්වතුන් ද මේ මොහොතේ දී කෘතඥතා පූර්වක ව සිහිපත් කළ යුතු ව ඇත.

මේ පර්යේෂණ නිබන්ධයෙහි උපදේශකවරු ලෙස කටයුතු කළාහු මහාචාර්ය සුනිල් ආරියරත්න සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය බී. ඒ. ටෙනිසන් පෙරේරා යන පුද්ගල ය. ඔවුන්ගේ නිරවද්‍ය උපදේශකත්වය සහ මඟ පෙන්වීමත් නො මසුරු කැප කිරීමත් නො වන්නට මේ නිබන්ධය මේ අන්දමින් නිම කිරීමට නුපුළුවන් වනු නො අනුමාන ය.

ආචාර්ය බණ්ඩාර මැණිකේ විජේතුංග, ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය එච්. එම්. මොරටුවගම, ආචාර්ය ප්‍රණීත් අභයසුන්දර, කථිකාචාර්ය සමන් රණසිංහ, කථිකාචාර්ය කුසුමලතා ලංකාමුල්ල, කථිකාචාර්ය සංජීව් මන්ත්‍රීරත්න ආදීන් ද අනධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලයෙහි අනුර බමුණුසිංහ සහ ඒ. ඇම්. විමලරත්න ආදීන් ද සැපයූ අනුබලය මට ශක්තියක් මැ විය.

ස්වකීය ආචාර්ය උපාධි නිබන්ධයෙහි අත් පිටපත, අපගේ පරිශීලනය සඳහා ප්‍රදානය කළ මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න මැතිනිය ද ගෞරවයෙන් සිහිපත් කරමි. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයීය පුස්තකාලය, ජාතික කෞතුකාගාර පුස්තකාලය සහ ජාතික පුස්තකාලය, දත්ත සපයා ගැනීම සඳහා මට මූලාශ්‍රය සැපයී ය. එබැවින් විශ්වවිද්‍යාලයීය පුස්තකාලයාධිපති පී. විදානපතිරණ, සහකාර පුස්තකාලයාධිපති අනුරා කෝන්පොළ, ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර පුස්තකාලයාධිපති පුංචි බණ්ඩා ගල්ලබ සහ අජිත් කුමාරසිරි යන මහත්ම මහත්මීන් ද ජාතික කෞතුකාගාර පුස්තකාලයාධිපතිනි පද්මා අකරවිට මහත්මිය සහ ඩර්වින් ලියනාරවිච් මහතා ද ස්තූති පූර්වක ව සිහිපත් කරමි.

කෝලිත, ඉන්දික, තිළිණ, සුමිත්ද, හංසි, සොනාලි, ශ්‍යාමා, දර්ශනී යන සිසු සිසුවියෝ මගේ තනි නො තනියට නිබද මා සමඟ සිටියහ. මේ නිබන්ධයෙහි පරිගණක අක්ෂර සංයෝජනය භාර ගත් චන්දන ගුණවර්ධන සොයුරා, එය ව්‍යාපාරික කටයුත්තක් ලෙස නො ව සිය පෞද්ගලික කාර්යයක් ලෙස සැලකීමට තරම් කාරුණික විය.

අද අප අතර නැතත් ජීවිතයට ශක්තිය ලබාදුන් ආදරණීය තාත්තා ද අදත් දයාබර දැසින් අප දෙස බලා සිටින ආදරණීය අම්මා ද ජීවිතයෙහි කුඳු මහත් කටයුතුවල දී අත්වැල සපයන නේරංජ බණ්ඩාර මැදවත්ත මල්ලි සහ ගෘහ ජීවිතයෙහි වගකීම්වලින් මා මුදා හැර අධ්‍යයන කාර්යයට සුදුසු ප්‍රසන්න පරිසරයක් නිර්මාණය කර දුන් හේරත් ද සෙනෙහසින් සමරමි.

කේ. ඒ. ජේ. පී. කේ. මැදවත්ත

2000 අගෝස්තු 31 වැනි දා,
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ,
සිංහල සහ ජනසන්නිවේදන අධ්‍යයනාංශයේ දී ය.

පටුන

	පිටු
අන්තර්ගතය	06 - 07
පළමු වැනි පරිච්ඡේදය හැඳින්වීම, පරමාර්ථ, මූලාශ්‍රය සහ ක්‍රමවේදය	08 - 33
දෙ වැනි පරිච්ඡේදය විවාහය, පවුල සහ 'ද්විත්ව සම්බන්ධතා'	34 - 63
තෙ වැනි පරිච්ඡේදය විවාහය පිළිබඳ ආදි නවකථාකරුවන්ගේ ආකල්ප	64 - 94
සිව් වැනි පරිච්ඡේදය ආලය සහ කාමමිථ්‍යාවාරය	95 - 124
පස් වැනි පරිච්ඡේදය කන්‍යාභාවය, පතිවත සහ දික්කසාදය	125 - 156
සමාලෝචනය	157 - 158
උපග්‍රන්ථ I - මඟුල් කපුවා සහ සිට්ටු ක්‍රමය	159 - 167
II - කාව්‍යශේඛරය සහ විවාහය	168 - 170
ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථාවලිය	171 - 184

අන්තර්ගතය

“සිංහල නවකථාවෙන් නිරූපිත විවාහය” (ක්‍රි. ව. 1904 සිට 1944 දක්වා) නමැති මේ පර්යේෂණ නිබන්ධය පරිච්ඡේදය පහකින් සහ උපග්‍රන්ථ දෙකකින් යුක්ත වේ.

පළමු වැනි පරිච්ඡේදයෙන් සිදු කෙරෙනුයේ මේ නිබන්ධයෙහි මාතෘකාව පහදා දීමත් ඊට අදාළ කඩඉම් වර්ෂ සලකුණු කිරීමෙහි ආස්ථානය පැහැදිලි කිරීමත් දත්ත එක් කර ගැනීමේ දී භාවිත කළ ක්‍රමවේදය ඉදිරිපත් කිරීමත් එකී දත්ත සම්පාදනය කර ගත් මූලාශ්‍රයන් පෙන්වා දීමත් ය. නවකථාව වනාහි නිර්මාණාත්මක කාර්යයක් බැවින් එ මඟින් සැපයෙන දත්ත කෙතරම් සත්‍යවාදී ද යන්න විමසා බැලීමෙහි වැදගත්කම ද මෙහි දී සාකච්ඡාවට පාත්‍ර කෙරේ.

විවාහය සහ පවුල පිළිබඳ පර්යාය පද, නිර්වචන, සාමයික මතිමතාන්තර, ශ්‍රී ලංකාව තුළ එකී ආයතනයන්ට හිමි වන ස්ථානය සහ මව් - පිය, දෙ මාපිය - දූ දරු, සහෝදර - සහෝදරී යන ‘ද්විත්ව සම්බන්ධතා’ (Dual Relationships) දෙ වැනි පරිච්ඡේදයෙන් හඳුන්වා දෙනු ලැබේ.

විසි වැනි සියවස මුල් භාගයෙහි අභිනව සාහිත්‍යාංගයක් ලෙස වැඩි ආ නවකථාව නමැති නිර්මාණ කාර්යයට දායක වූ ඒ ඒ කර්තෘවරුන්, විවාහ සංස්ථාව සම්බන්ධයෙන් දරූ ආකල්ප කවරේ ද යන්න තෙ වැනි පරිච්ඡේදයෙන් විස්තෘත යි. මෙහි ලා මේ දක්වා බොහෝ පර්යේෂකයන්ගේ අවධානයට පාත්‍ර නො වූ අසංවිකෘත (unexplored) නවකථා කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කර තිබේ.

විවාහය හා බැඳුණු සංකල්ප කිහිපයක් ආදී නවකථාවෙහි නිරූපණය වී ඇති ආකාරය දැක්වීම සඳහා සිව් වැනි පරිච්ඡේදය වෙන් කොට තිබේ. ආදී නවකථා හැමෙකක ම පාහේ ප්‍රධාන තේමාව ආලය යි. ආලයෙහි ඵලය ලෙස විවාහය සිදු වේ. එහෙත් ඒ අතර පැහැර ගැනීම්, ලිංගික අතවර, පරදාර කර්ම, පරපුරුෂ සේවනාදී කාමමිථ්‍යාවාර දක්නට ලැබේ. මෙහි ලා ඒ පිළිබඳ විස්තර සැපයේ.

සිංහල බෞද්ධ ජන සමාජය තුළ කන්‍යාභාවය වනාහි විවාහයට බල පාන ප්‍රධාන සාධකයකි. විවාහයෙන් මතු පතිවතට ද ලැබෙනුයේ එ බඳු මැ වැදගත් ස්ථානයකි. දික්කසාදය, ආරවුල් ගහන විවාහයක අවසානය වේ. පස් වැනි පරිච්ඡේදය විසින් ආදි නවකථාවෙහි නිරූපිත මෙකී සංකල්ප විශ්ලේෂණය කරනු ලැබේ.

මේ නිබන්ධයෙහි වෙනත් කෘතිවලින් සපයා ගත් උද්ධෘත යොදා ඇති අවස්ථාවන්හි දී ඒ ඒ ලේඛකයන්ට අනුව අක්ෂර වින්‍යාසය, පද බෙදීම හා වාක්‍ය සංයෝජනය සිදු කර ඇති බව මෙහි ලා සඳහන් කළ යුතු ව ඇත.

පළමු වැනි පරිච්ඡේදය

හැඳින්වීම, පරමාර්ථ, මූලාශ්‍රය සහ ක්‍රමවේදය

“සාහිත්‍යය වූ කලි සමාජ ධර්මතාවකි. සාහිත්‍ය නිර්මාණය වූ කලි සමාජීය කර්තව්‍යයකි. ලිවීමෙන් අපි අපේ අදහස් විඥාපනය කිරීම අපේක්ෂා කරමු. අපේ අරමුණ හුදෙකලාව භාවනා කිරීමට නම් ලියන්නේ කුමකට ද ? ලියන්නේ ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ය. ප්‍රකාශ කිරීමේ අරමුණ වන්නේ අපේ අදහස් එක් ජන කොටසක්, පන්තියක්, රටක් හෝ මුළු මහත් ලෝකය වෙත ගෙන ඒම ය.”

- An Essay On Criticism ¹

“කවර ලේඛකයෙකුට වුව සමකාලීන සමාජ - ඓතිහාසික බලවේගයන්ගෙන් ඇත් වී උසස් වූ ද අර්ථවත් වූ ද නිර්මාණයක් කළ හැකි නො වෙයි. සාහිත්‍යය සමාජයේ අර්ථවත් දර්පණතලයකැයි හඳුන්වනු ලබනුයේ එහෙයිනි. නියම සාහිත්‍ය නිර්මාණයක් එක් අතකින් අවංකවත් පැහැදිලි ලෙසත් මිනිස් ජීවිතයේ සත්‍යය පිළිබිඹු කෙරෙන අතර අනෙක් අතින් එම කෘතිය පහළ කළ සමාජයෙහි ක්‍රියාත්මක වන්නා වූ විවිධාකාර බලවේගයන් ද පිළිබිඹු කෙරෙයි. එමතු නො ව, එම නිර්මාණය පහළ කළ යුගයට අයත් මිනිසාගේ දුර්වලතා හා ප්‍රබලතා මෙන් ම ප්‍රාර්ථනා හා අපේක්ෂා ද ධ්වනිත කෙරෙයි.”

- සමාජීය සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය ²

1. Hough, Graham, *An Essay On Criticism*, W. W. Norton and Co., New Youk, 1966, p. 31.

2. සුරවීර, ඒ. ඩී., *සමාජීය සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය*, සීමාසහිත ලේක්හවුස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්ස්, කොළඹ, 1982, පි. 1.

සමාජයක් යනු සංවිධානාත්මක ව්‍යුහයකි. සංවිධානාත්මක ව ජීවත් වන පුද්ගල එකතුවකින් සමාජය නිර්මාණය වී තිබේ. මිනිසා සමාජ සත්වයෙකි.¹ සමාජය තුළ ජීවත් වීමේ දී සෙසු මිනිසුන් හා සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම ඔහුට අවශ්‍ය වේ. පුද්ගල අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමේ පදනම මත එකී සම්බන්ධතා ගොඩ නැංවේ. එ ලෙස ගොඩ නැගෙන ක්‍රමානුකූල සම්බන්ධතා රටාවක් සමාජය තුළ දක්නට ලැබේ. ඒ අතුරින් සාමාජික අනුමතිය ලත් රටාවන් සමාජ සංස්ථා ලෙස හඳුනා ගත හැකි ය.

විවිධ සමාජ සංස්ථා සහ ඒවායේ කාර්යභාරයන් ක්‍රියාත්මක වන්නේ පිළිගත් හැසිරීම් ධර්මතා රටාවක් අනුව යැයි රේමන්ඩ් ෆර්ත් සඳහන් කරයි.² සමාජ සාරධර්ම හෝ සාරධර්ම පද්ධතියක් වටා වර්ධනය වූ සංවිධානාත්මක ආයතන, එම ක්‍රියාවලිය හැසිරවීමට හා නීති පැනවීමට ඇති වූ ඒකක සමාජ සංස්ථා යනුවෙන් හැඳින්විය හැකි ය.³ මොරිස් ගින්ස්බර්ග්ට අනුව "සමාජ සංස්ථා යනු පුද්ගලයා හා සමූහ අතර සම්බන්ධතා පාලනය කරන, එමෙන් ම පිළිගත්, සංස්ථාපිත සමාජ භාවිතයෝ ය"⁴ පොදුවේ බලන කල සමාජ සංස්ථා, සමාජ අනුමතිය ලත් හැසිරීම් රටාව, වර්ග පද්ධතිය, පුද්ගල සම්බන්ධතා යන මේවායින් සමන්විත වේ.⁵

සෑම සමාජ සංස්ථාවක් ම මිනිසාගේ මූලික අවශ්‍යතාවන්ගෙන් එකක් හෝ කිහිපයක් සපුරා ලන ආයතනයකි. සමාජ හා මානව විද්‍යාඥයන්ට අනුව විවාහය, පවුල, ඥාතීත්වය, ආර්ථිකය, දේශපාලනය, ආගම හා අධ්‍යාපනය ආදී වශයෙන් එම සමාජ සංස්ථා වර්ග කළ හැකි ය. විවිධ සමාජ සංස්ථා අතර පවතින අන්තර් සම්බන්ධතා මත සමාජ සංවිධානය ගොඩ නැගී තිබේ. එම සමාජ සංස්ථාවන්හි සැලැස්මේ හා ක්‍රියාකාරීත්වයේ ප්‍රතිඵලය සමාජ සංවිධානය ලෙස ඉස්මතු වී පෙනේ. මානව පවුල මේ සමාජ සංවිධාන ක්‍රියාවලියේ මධ්‍යගත කාර්යභාරයක් ඉටු කරන ආයතනය යි.⁶ සමාජ සංවිධානයේ කේන්ද්‍රීය සංස්ථාව ලෙස පවුල හැඳින්විය හැකි ය. විවාහය, ඥාතීත්වය, කුලය, ආගම, අධ්‍යාපනය හා ආර්ථිකය ඒ හා බැඳෙන අනෙකුත් සමාජ සංස්ථා වේ. මේ සංවිධානාත්මක සමාජ ව්‍යුහය සම්බන්ධයෙන් හඳුනා ගත හැකි නියතයක් වේ. එනම්, සමාජය නිරන්තර පරිවර්තනයකට ලක් වන බව යි. සමාජ ව්‍යුහයේ හා සමාජ සංස්ථාවල

1. Quoted in, Lukacs, Georg, *The Meaning of Contemporary Realism*, London. 1972, p. 19.
 2. Firth, Raymond, *Elements of Social Organisation*, London. 1963, p.41.
 3. Motwani, Kewal, *Sociology*, London, 1937, p.32.
 4. Ginsberg, Morris, *Sociology*, London, 1943, p. 134.
 5. Weinberg, Meyer and Oscar, Shabat, *Society and Man*, U. S. A., 1954, p. 124.
 6. Murdock, G. P., *Social Structure*, New York, 1949, p. 1.

පරිවර්තනයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ප්‍රාථමික සමාජවල සිට වර්තමාන සමාජ තත්වයන් දක්වා සමාජය වෙනස් වී තිබේ.

“සිංහල සමාජ සංවිධානය නමැති රාමුව ශක්තිමත් ව තැබූ පුරුක් දෙකක් ලෙස පවුල හා විවාහය යන සමාජ සංස්ථා හැඳින්විය හැකි ය.”¹

සාහිත්‍යය හා සමාජය අතර ඇත්තේ අවියෝජනීය සම්බන්ධයකි. ඒ සම්බන්ධය කවරාකාර වුවක් දැයි පෙන්වා දීමට බොහෝ විචාරකයෝ උත්සාහ ගත්හ. ඔවුන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද මත කිහිපයක් විමර්ශනයට ලක් කිරීමෙන් යට කී සම්බන්ධතාවේ ස්වභාවය නිශ්චය කර ගැනීමට ඉඩ කඩ ලැබේ.

ප්‍රංශ ජාතික හිපොලයිට් ටයින් නම් විචාරකයාගේ අදහස මෙබඳු ය. “සාහිත්‍ය කලා නිර්මාණ පහළ විමේ දී කිසියම් හේතුප්‍රත්‍ය සමූහයක් බලපායි. ඒ අතර,

- I. මනුෂ්‍ය වර්ගය (race)
- II. අවධිය (moment)
- III. පරිසරය (milieu / environment) යන කරුණු මුල් තැන්හි ලා සැලකේ.”²

ජර්මන් ජාතික කාල් මාක්ස් (1818 - 1883) සහ ෆෙඩ්රික් එංගල්ස් (1820 - 1895) යන චින්තකයන් විසින් සාහිත්‍යයේ සමාජීය ස්වරූපය හඳුනා ගැනීම සඳහා අධ්‍යයන මාර්ගයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. “සමාජයෙහි ජීවත් වීමේ කාර්යයේ දී මිනිසා නිශ්චිත සම්බන්ධතාවලට ඇතුළු වෙයි. මේ සම්බන්ධතා ඔහුගේ කැමැත්තට අනුව ඇති වූ ඒවා නො වේ. මේ සම්බන්ධතා වනාහි මිනිසාගේ භෞතික නිෂ්පාදන බලවේගයන්ගේ වර්ධනයෙහි නිශ්චිත අවස්ථාවකට අනුකූල වෙයි. මේ සම්බන්ධතා සියල්ල එකතු වීමෙන් සමාජයේ ආර්ථික ව්‍යුහය ඇති වෙයි. නීතික වූ ද දේශපාලනමය වූ ද මේ මතුමහලෙහි නියම පදනම වනාහි සමාජ ආර්ථික ව්‍යුහය යි. එසේ ම මේ ආර්ථික ව්‍යුහය සමඟ සමාජ විඥානයේ නිශ්චිත රූප අනුරූප වන්නේ ය. භෞතික ජීවිතයේ නිෂ්පාදන මාර්ග සාමාන්‍ය වශයෙන් සාමාජික, දේශපාලන සහ බුද්ධිමය ජීවන රටාව හැඩ ගස්වයි. මිනිසාගේ පැවැත්ම

1. කරුණාරත්න, කේ. ඊ., සිංහල නවකථාවෙන් පිළිබිඹු වන පරිදි පවුල, විවාහය හා නදාග්‍රිත සමාජ සංකල්ප පිළිබඳ විමර්ශනයක්, 1982, පි. 60. (ආචාර්ය උපාධි පරීක්ෂණය සඳහා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයට ඉදිරිපත් කළ අමුද්‍රිත නිබන්ධය.)
 2. සුරවිර, ඒ. ඩී., සමාජීය සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය, සීමාසහිත ලේක්හවුස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්ස්, කොළඹ, 1982, පි. 15.

සකස් කෙරෙනුයේ ඔහුගේ විඥානය විසින් නො වේ. විඥානය සකස් කෙරෙනුයේ ඔහුගේ සමාජ පැවැත්ම විසිනි.”¹

ඕනෑම සමාජයක් හෝ සමාජ බලවේගයක් හෝ සමාජ නිෂ්පාදනයක් හෝ තේරුම් ගැනීම සඳහා මේ ‘පදනම සහ මතුමහල’ පිළිබඳ සිද්ධාන්තය තේරුම් ගැනීම අවශ්‍ය බව කාල් මාක්ස්ගේ හා ෆ්‍රෙඩ්‍රික් එංගල්ස්ගේ අදහස යි. සාහිත්‍ය - කලා අයත් වන්නේ සමාජයේ මතුමහලට යි. මතුමහලෙහි පදනම වන්නේ රටේ ආර්ථික සංස්ථිතිය යි. එහෙයින් සාහිත්‍ය කලා අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා ඒවා පහළ වූ සමාජයේ ආර්ථික පදනමත් සමාජ මතුමහලත් අතර පවත්නා සම්බන්ධය තේරුම් ගත යුතු ය.

එහෙත් සමාජයක භෞතික නිෂ්පාදනයේ පරිමාව හා කලා කෘති බිහිවීම අතර සෘජු සම්බන්ධයක් නො මැති බව ද ඔවුහු වැඩිදුරටත් පවසති. “කලා නිර්මාණ සම්බන්ධයෙන් සලකන කල ඇතැම් ශ්‍රේෂ්ඨ නිර්මාණ පහළ වූ අවස්ථා හා ආර්ථික දියුණුව ඇතුළු ව පොදුවේ සමාජ ප්‍රගතිය ඇති වූ යුග අතර නිශ්චිත සම්බන්ධයක් නො මැති බව ප්‍රකට කරුණකි.”²

“සාහිත්‍යය සමාජයේ පර්යාලෝචනයකැ” යි රුසියානු ජාතික ජෝර්ජ් ජ්ලෙකනොව් සඳහන් කරයි.³

“සාහිත්‍ය කෘතියකින් අවිඥානක ව හෝ සවිඥානක ව හෝ හැමවිට ම ඒ ලේඛකයා නියෝජනය කරන සමාජ කොටසෙහි මනෝ විඥානය පිළිබිඹු කෙරේ. ඇතැම්විට ලේඛකයා කෙරෙහි බලපාන සමාජ කොටස් කිහිපයක මනෝ විඥාන සංකලනයක් වුව කෘතියෙන් පිළිබිඹු විය හැකි ය. මෙ වැනි අවස්ථාවල දී එම කෘතිය සුපරීක්ෂාකාරී විග්‍රහයකට භාජන කිරීම අවශ්‍ය වන්නේ ය.”⁴

සාහිත්‍යය හා සමාජය අතර පවත්නා සම්බන්ධයෙහි ස්වභාවය පැහැදිලි කිරීම සඳහා දේශීය උගතුන් විසින් ද විවිධ අදහස් ඉදිරිපත් කරනු ලැබ ඇත. “සාහිත්‍යයෙන් ප්‍රකාශ වන සත්‍යය වනාහි එක් එක් සැබෑ පුද්ගලයාගේ හෝ සිද්ධිය පිළිබඳ සත්‍යය නොව පොදු සමාජය පිළිබඳ සත්‍යයකි, සමාජ සමස්තාර්ථය පිළිබඳ සත්‍යයකි; මිනිසා පිළිබඳ සත්‍යයකි.”⁵

1. Marx, K., *A Contribution to the Critique of Political Economy*. New York, 1947, p. 49.
2. Eagleton, Terry, *Marxism And Literary Criticism*. London, 1977, p. 10.
3. Plekhanov, G., *Art and Social Life*, Moscow, 1953, p. 92.
4. Lunacharsky, A., *On Literature and Art*. Moscow, 1965, pp. 13 -14.
5. සුරවීර, ඒ. ඩී., *සමාජීය සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය*, සීමාසහිත ලේක්හවුස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්ස්, කොළඹ, 1982, පි. 1.

මහාචාර්ය සුවර්ත ගමිලත් මෙ බඳු අදහසක් ඉදිරිපත් කරයි. "කිසියම් යුගයක කලා කෘති වූ කලී එම යුගය ප්‍රකාශයට පත් වන සැටි යැයි කිය හැකි ය. ප්‍රකාශ වීම් වලින් වෙන් වූ යුගය කියා අමුතු දෙයක් නැත. වික්ටෝරියානු යුගයේ කලා කෘති ඉවත් කළ විට එම යුගය වශයෙන් ගත හැකි කිසිවක් ඉතිරි වේ ද ? කිසියම් යුගයක් එම යුගයේ කලා කෘතීන්ගෙන් තොර ව හඳුනා ගත නො හැකි ය. සාහිත්‍ය කෘතීන් ඒවායේ පිළිබිඹු වන යුගයන් කියා එකිනෙකින් වෙන් වූ දෙකක් නැත."¹

"සාහිත්‍යකරුවා මවන කල්පනා ලෝකය නව විඥාන තලයක් - නව විඥානයක්, නව චිත්ත නියාමයක් ආත්ම කොට ගත්තකි. එහි වසන්තා වූ වර්ත, සිදුවන්නා වූ සිද්ධි, ඇත්තා වූ විස්තර මේ ආදී වූ සියල්ල නවකථාකරුවා විසින් මවනු ලබන්නේ මේ නව විඥානය අප ඇස් හමුවෙහි ප්‍රත්‍යක්ෂ කර දක්වනු සඳහා ය. එබැවින් කල්පනා ලෝකය නිවාස කොට වසන ඒ වර්ත හැසිරෙන්නේ අප අවටැති තථ්‍ය ලෝකයෙහි ඉන්නා වර්ත හැසිරෙන ලෙස නො වේ. එහි ඇති සිද්ධි තථ්‍ය ලෝකයෙහි සිදු වන දේ නො වේ. එහි ඇති තතු තථ්‍ය ලෝකයෙහි ඇති විස්තර නො වේ.

එසේ නම් කල්පනා ලෝකයෙහි ඇති ඒවා අභව්‍ය වර්ත, සිද්ධි හා විස්තර ද ? ඒවා කිසිකලෙකක් අභව්‍ය වර්ත, සිද්ධි හෝ විස්තර විය නො හැක. නවකථාකරුවා නව විඥානයක් ආත්ම කොට මවන කල්පනා ලෝකය කිසි ලෙසකින් මනුෂ්‍ය විඥානය ඉක්මවා පවතින්නක් නො වේ. මනුෂ්‍ය චිත්ත නියාමය ඉක්මවා පවතින්නක් නො වේ. එය මනුෂ්‍ය විඥානයෙහි සීමාව තුළ ම පවන්නා නව විඥාන තලයකි."²

නවකථාවක් කියැවීමෙන් ලද හැකි පුළුල් ජීවිතාවබෝධය පිළිබඳ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ ප්‍රකාශය සාහිත්‍යය හා සමාජය අතර සම්බන්ධතාව පැහැදිලි කරන කැටපතක් වැනි ය. "දෙසිය අවුරුද්දක් ජීවත් වීමෙන් ලැබිය හැකි අත්දැකීමටත්, මානව වර්තය පිළිබඳ දැනුමටත් තැන්පත් නුවණටත් වැඩි අත්දැකීමක්, මානව වර්ත දැනුමක් හා තැන්පත් නුවණක් ද ජාතක පොත උගැන්මෙන් ලැබිය හැකි ය. උසස් නවකථා කියවීමෙන් උසස් රසාස්වාදයකුත් සමඟ අර්ථය වඩා අත්දැකීමක් හා තැන්පත් නුවණක් ද ලැබිය හැකි ය."³

1. ගමිලත්, සුවර්ත, සාහිත්‍ය ලෝකය හා සැබෑ ලෝකය, ප්‍රදීප ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, 1971, පි. 202.
2. අමරසේකර, ගුණදාස, අලියා සහ අන්ධයෝ, සරසවි ප්‍රකාශකයෝ, ගම්පහ, 1966, 70-71 පිටු.
3. වික්‍රමසිංහ, මාර්ටින්, බණ කථා සාහිත්‍යය, සමන් මුද්‍රණාලය, මහරගම, 1956, 39-40 පිටු.

කොටහේනේ ප්‍රඥාකීර්ති හිමියන්ට අනුව සාහිත්‍යය හා සමාජය අතර සම්බන්ධතාව ඇති වූයේ සාහිත්‍යකරුවා යථාර්ථවාදයට ගරු කිරීමට පටන් ගැනීමත් සමඟ ය. “ආදි මිනිසාට මෙන් සෙණහඬ, විදුලි කෙටීම්, ගඟ ගැලීම්, භූමි කම්පා, සුළි හුළං ආදිය ඔහුට අද දේව රහස් නො වේ. ප්‍රත්‍යක්ෂ දේ ය. එහෙයින් අද්භූත ආශ්චර්ය දෙයක් අද ඔහුට නැත. විද්‍යාවන් පහළ වන්නා හා ම දේව රහස පලා යයි (Wonder is going out from the world). එහෙයින් වර්තමාන මනුෂ්‍යයා ජීවිතය පිළිබඳ කුදුමහත් හැම ගැටලු ප්‍රශ්නයකට ම පිළිතුරු සාහිත්‍යයෙන් බලාපොරොත්තු වේ. ඒ නිසා අද්භූත දෙය මෙන් ම අතිශයෝක්තිය ද ඔහු සිත් නො ගනී. ලෝභ ද්වේෂ මෝහ ආදි ක්ලේශ රාශියෙකින් වෙළි සිටින මිනිසා දිනපතා තමාගෙන් සිදුවන වැරදි දැනී. තමා තුළ පවත්නා මනා ගුණ ද දකී. සමාජයෙහි ශිෂ්ටත්වය අනු ව ජීවිතයෙහි නො මනා ගුණ සකස්කර ගත හැකි ය යි ද සමාජය දුෂ්ට වූ කල්හි සද්ගුණ පහ විය හැකි ය යි ද ඔහුට ප්‍රත්‍යක්ෂ ය. මෙසේ හොඳ නො හොඳ දෙකට ම මැදි ව සිටින මිනිසාට සර්වතෝභද්‍ර පුරුෂයකු ලෙස කවියාගේ ප්‍රශංසාවට හෝ අතිශයෝක්තියට භාජනවන කථා නායකයා වැනි පුද්ගලයෙක් පුහුදුන් ලෝකයෙහි කිසිදු තැනෙක ඇතැයි පිළිගැන්ම උගතට ය. ජන සමාජයෙහි සිටින බොහෝ ධනවතුන්, බලවතුන්, යසවතුන්, ස්වකීය ප්‍රභූත්වය නිසා තමා පෙළනු ලැබූ සැටි සලකන මිනිසා මෙබඳු අතිශයෝක්තිය නො අදහයි. එහෙයින් ඇසට නො පෙනෙන අමනුෂ්‍යයන්ගේ හපන්කම් මෙන් ම ආශ්‍රිතයන් නිර්දය ව පෙළන ප්‍රභූත්වයේ සර්වතෝභද්‍රත්වය ද ඔහු සිත් ගැනීමට නො පොහොසති. පුහුදුන් මිනිසකු කථානායකයා කොට ගෙන ඔහු රහතකු, කෙලෙස් නැත්තකු මෙන් සර්වතෝභද්‍ර යැයි පෑම යථාර්ථවාදයට නො ගැළපේ. මනුෂ්‍ය වර්තයෙහි පවත්නා මනාගුණ මෙන් ම නො මනාගුණ ද පළටවන ලෙස තැනූ ග්‍රන්ථය තරමට අතිශයෝක්තිය මිනිස් සිත නො ගන්නේ ඒ නිසා ය. සාහිත්‍යිකයා සමාජජීවනයෙහි යථාතත්වය නො වළඟා වටහා දීමට අවංක ව උත්සාහ කළ යුත්තේ එහෙයින් ය.”¹

සමාජීය සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය අද්‍යතන ලෝකයෙහි ප්‍රචලිත සංකල්පයකි. සාහිත්‍ය අධ්‍යයනයේ දී සාහිත්‍ය කෘතිය තුළ ම නො රැඳී ඉන් බැහැර එය පහළ කළ සමාජය කරා ගොස් සාහිත්‍යයත් එය පහළ කළ සමාජ බලවේගයනුත් වඩා හොඳින් තේරුම් ගැනීමට යත්ත දුරු අය ලෙස මහාචාර්ය ඒ. ඩී. සුරවීර විසින් පෙන්වා දෙනු ලබනුයේ ජෝර්ජ් ලූකාස්, ලූෂන් ගෝල්ඩ්මාන්, ඉයන් වොට්, රිචඩ් හොගාර්ට්,

1. ප්‍රඥාකීර්ති හිමි, කොටහේනේ, සාහිත්‍යය හා සමාජය, විද්‍යාලංකාර සභාව, කැලණිය, 1946, 1-2 පිටු.

රේමන්ඩ් විලියම්ස් ආදිහු ය. තව ද සමාජීය සාහිත්‍ය අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයෙහි මූලික වශයෙන් අධ්‍යයන මාර්ග තුනක් ඇති බව ඔහු පෙන්වා දෙයි.

- I. 'සාහිත්‍යය වනාහි එය පහළ වූ යුගයේ පර්යාලෝචනයකි' යන සංකල්පයෙහි පිහිටා කරන සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය,
- II. ලේඛකයා සමාජයෙහි පිහිටා සිටින ආකාරයත් ග්‍රන්ථ නිෂ්පාදනය, අලෙවිය වැනි අංශත් කෙරෙහි විශේෂාවධානය දක්වමින් කරන සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය,
- III. සාහිත්‍යය පහළ වූ සමාජ - ඓතිහාසික පසුබිම තුළ, ඒ සමාජය ඒ කෘතිය කෙරෙහි දක්වන ප්‍රතික්‍රියා නැතහොත් පාඨකයා කෘතිය පිළිගන්නා ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනය."¹

"සිංහල නවකථාවෙන් නිරූපිත විවාහය" නමැති අප අධ්‍යයනය යොමු වනුයේ පූර්වෝක්ත ප්‍රථම අධ්‍යයන මාර්ගය ඔස්සේ ය. එහි ස්වභාවය පෙන්වා දීම වස් මාර්ටින් වික්‍රමසිංහයන් එකී සංකල්පයෙහි පිහිටා කළ විවේචනයක් මතු දක්වනු ලැබේ.

"ලක්දිව සමෘද්ධිමත් නගරවල ජනයා පරසතුරු උවදුරින් හා සාගතයෙන් ද උණ වසංගතයෙන් ද පීඩා විඳිමින් ක්‍රමයෙන් පිරිහීමෙන් මෙකල වන්නියේ ජනයාගේ තැනට වැටුණු සැටි කල්පනා ශක්තියෙන් සද්ධර්මාලංකාරයෙහි ඇතැම් කථා වස්තු කියවන්නකුට සිතට නඟාගත හැකි ය. ඔවුන්ගේ පිරිහීම සංවේගයෙන් සැලකීමට තරම් දුර දක්නා නුවණ හෝ කල්පනා ශක්තිය හෝ බණ දෙසු සම්භර හික්ෂුන් තුළ වූහයි නොහැගේ. රට ධනයෙන් හා ධාන්‍යයෙන් පිරිහෙන කල, පොදු ජනයා හිඟන්නන් වන කල, හික්ෂුන්වහන්සේගේ අගහිඟ ද වැඩි වෙයි. සසුන ද පිරිහෙයි එකල ඉඩම් හිමියන්, ගොවීන් තළා පෙළා ගත් අධික පොළියෙන් පරලොව සුව පතා හික්ෂුන්ට සංග්‍රහ කළ සැටි ඇතැම් ශිලා ලිපියකින් හෙළි වෙයි. එසේ අධික පොළි ගෙවූ ගොවියා මහලු වියෙහිදී හිඟමනට වැටුණු සැටි බුද්ධපුත්‍ර හිමියෝ සිත් කා වදින ලෙස වර්ණනා කළහ. එහෙත් ගොවීන්ගේ ඒ කටුක ජීවිතය කර්ම නියාමයක්, සෘතු නියාමයක්, දෙශ නියාමයක් ලෙස සැලකූ නිසාදෝ ඇතැම් හික්ෂුන්වහන්සේ, ගැමියකු තම දුව විකුට ගත් මුදල පමණක් නොව, ඒ දුව වහලින්

1. සුරවීර, ඒ. වි., සමාජීය සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය, සීමාසහිත ලේක්හවුස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්ස්, කොළඹ, 1982, පි. 8.

මුදනු පිණිස බැල කොට සපයා ගත් මුදල ද පරලොව සුව පතා වියදම් කරගනු පිණිස ඔහු පොළඹන්ට තමන්ගේ බණ දෙසුම සකස් කළහ. බණ දෙසුම එසේ සකස් කරනු සඳහා සමහර හික්ෂුන් කළ වැර වැයමෙහි ප්‍රතිඵල පූජාවලියෙහිත් අනාගත වංසයෙහිත් සද්ධර්මාලංකාරයෙහිත් දක්නා ලැබේ.”¹

අප විසින් දැරෙන උත්සාහය වනාහි අදින් සියවසකට පමණ ඔබ්බෙහි මෙරට පැවති විවාහය නමැති සමාජ සංස්ථාවේ ස්වරූපයත් ස්වභාවයත් විමසා බැලීම යි. ඊට පාදක වනුයේ 1904 - 1944 යන කාල පරාසය තුළ ප්‍රකාශිත සංවිකෂිත (explored) හා අසංවිකෂිත (unexplored) සිංහල නවකථා ය. තත්කාලීන නවකථාවල තත්කාලීන විවාහය චිත්‍රණය වී ඇතැයි අපට උපකල්පනය කළ හැකි ද ? පිළිතුර ‘ඔව්’ යන්න යි. මන්ද යත් තවත් බොහෝ තත්කාලීන සමාජ - දේශපාලන ප්‍රවණතා එවක ප්‍රකාශිත නවකථාවල පැනෙන බැවිනි. නිදසුන් මේවා ය.

01. මත්පැන් පානය :

1891 දී මහා බෝධිසමාගම පිහිට වූ² අනගාරික ධර්මපාලතුමා සිංහල ජාතිය සුරාවේ ග්‍රහණයට හසු වීමෙහි ආදිතව පෙන්වා දෙමින් උස් හඬක් නැඟී ය. ආදි නවකථාකරුවන්ගේ කෘතීවල මේ ‘උස් හඬ’ සිතුවම් විය. පියදාස සිරිසේනගේ අපට වෙච්ච දේ (1909) නවකථාවේ විල්ලුඩ් විජයසිංහ සහ තාපසයකු අතර ඇති වන කථෝපකථනයක සුරාපානයෙන් සිදු වන මුදල් නාස්තිය මෙසේ සටහන් වී ඇත.

“විජයසිංහ : අනේ තපස්වීතුමනි. මත්පැන්වලට කොපමණ ගියාද කියා කියන්නට

තාපසයා : අහෝ ! මට ඒ ගණන කිව නොහැකියි. නමුත් සිංහලයන්ගේත් වෙන වෙන මෙහි සිටින මිනිසුන්ගේත් ප්‍රයෝජනය සඳහා 1906 අවුරුද්දේ ගෙන්වා තිබෙන බීම මෙසේයි. මේ බීම ගැලොන් තුන් ලක්ෂ හැටපන්දාස් නවසිය හැත්තෑ පහ සඳහා පිටරට වෙළඳුන්ට දී තිබෙන ගණන රු. 13,52,628 ක් !”³

1. වික්‍රමසිංහ, මාර්ටින්, සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම, සීමාසහිත තිසර ප්‍රකාශකයෝ, දෙහිවල, 11 මුද්‍රණය, 1991, 129-130 පිටු.
2. Sambasha, Mahabodhi Centenary Commemorative Volume, Ed., A. Adikari and Others. Ministry of Education and Higher Education, 1991, p. XIII.
3. සිරිසේන, පියදාස, අපට වෙච්ච දේ, ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ, 3 මුද්‍රණය, 1954, පි. 127.